

PREPOZNAJEM TE NA PRVI POGLED

Zenica, 30. mart - 12. april 2011. godine

Mejra Mujičić Corinne Studer Eva Maria Radlherr

Sposobnost opažanja predstavlja jedan od osnovnih preduvjeta za razumjevanje okolnog svijeta, ali, istovremeno i za samospoznaju. Način na koji se opažanje u datom momentu konstituira, ovisi u mnogome o kulturnoj osobnosti te o sopstvenom iskustvu. Dijalektičku vezu između sopstvenog opažanja i socijalnih struktura okoline uspostavlja francuski sociolog Pierre Bourdieu u svojoj habitus teoriji. Prema Bourdieu-u, čovjek u toku svoga procesa socijalizacije i procesa naobrazbe usvaja društvene, normativne mehanizme, prenoсеći ih u obliku opažajnih i misaonih matrica, te matrica samog djelovanja dalje svojoj okolini. Ovi mehanizmi definiraju individualni habitus i pomažu individui u strukturiranju novih iskustava. Ovisno o njihovoj dispoziciji oni istovremeno određuju i granice individualnog opažanja, stava, odnosa prema moralu i osobnom ukusu. Tako usvojene kognitivne radnje vremenom postaju sopstveni stav.

Upravo na tragu netom navedenih Bourdieuvih uvida, izložba "Prepoznajem te na prvi pogled" želi skrenuti pažnju na način konstituiranja naših opažajnih mehanizama. Pogled aktivira predstavu u onome koji opaža. Promatrač promatrano brzo dovodi u sklad sa usvojenom opažajnom shemom, te završava u tipizaciji / kategoriziranju. Imajući iluziju da smo nekoga prepoznali, stvarno prepoznajemo samo ono što se poklapa sa našim shematskim opažanjem. Pretpostavka o stvarnom (prepoznavanju ili nepoznavanju) budi našu radozonalost i potiče nas na započinjanje dijaloga sa "nepoznatom" osobom.

Time se postavlja pitanje - da li je uopće moguće prepoznati nekoga na prvi pogled?

Prikazani radovi u ovoj izložbi preispituju pomenute mehanizme. Oni nam ukazuju na činjenicu da su naše opažanje, kao i sopstveno predstavljanje, uslovljeni našim habitusom. Umjetnice, svaka ponaosob, posmatraju, dekonstruiraju, te nanovo oblikuju. Estetska sredstva nam omogućavaju ne samo misliti nego i stvarno osjetiti gore postavljena pitanja.

Mejra Mujićić proučava fenomen i svijest kolektivnih identitetskih konstrukcija. Proučavanjem sopstvenih iskustava Mejra se pokušava oslobođiti tereta društveno dodjeljenih identiteta. Sama autorica, gotovo programski, upravo govori o tom autoreflektivnom nastojanju:

Razotkrivanje osobnog identiteta i potreba za samospoznajom oslobođenom od taloga kolektivnih, nacionalnih, vjerskih i rodnih identiteta, dominantne su teme u mojim radovima posljednjih godina, osobito izražene u performansu "Macha" i "222/2".

Slikarica **Eva Maria Radlherr** vidi u svom umjetničkom radu, mogućnost prikazivanja povezanosti procesualnosti sa konstrukcijama svijesti, sredstvima likovne umjetnosti. Spoznaje sopstvenog iskustva se "umjetno" rekonstruiraju. U "gotovo" slici vidljiva je polifonija procesa slikanja.

U fokusu mog umjetničkog interesovanja je koncentriranost na sam proces stvaranja, kao i na refleksije, te mehanizme i pravila dinamika stvaranja, koje se odvijaju paralelno s tim procesom. Pristup koji omogućava analiziranje jednog takvog procesa kreće se između asocijativnog građenja "slikovnih realnosti" s jedne, i analiza konstituirajućih uvjeta, s druge strane.

Medijska umjetnica **Corinne Studer** se bavi fenomenom i tematikom virtualnih prostora kao proširenih prostora čovjekove egzistencije. Pored toga ona istražuje moderne tehnologije kontrole, njihove metode, mehanizme i njihov uticaj na pojedince i društvo u kojem živimo. Na kojim principima se zasnivaju kontrolni dispozitivi*, na koji način su označeni, da li njihova upotreba vodi ka povredi anonimnosti i privatne sfere pojedinca, odnosno kosi li se sa idejom slobodnog javnog prostora, jesu pitanja koja su obuhvaćena njenim radovima.

O radu "virt-h" Studer kaze: Virtualna egzistencija postaje stvarna, no ona se još uvijek istorijski ne dokumentuje. Iskustva digitalnog svijeta (koja izgledaju kao stvorena za vječnost i besmrtnost) se iz tog razloga gube i nestaju. Online-igračima fali jedan ritualizirani kraj ili izlaz, koji – kao grobnica i spomenik kod smrti nekog čovjeka – omogućava i slavi momenat koncentriranog sjećanja. Ova spoznaja je bila poticaj da oživim "virt-h".

Anamarija Batista, historičar umjetnosti

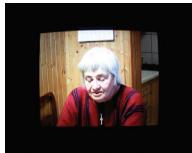
* Pojam "dispozitiv" pojavljuje se u diskursnoj analizi francuskog filozofa Michael Foucault-a. On pod dispozitivom podrazumijeva "jedan ključni, heterogeni ansambl, koji diskurse i institucije, arhitektonsku infrastrukturu, reglementirane odluke, zakone, administrativne odredbe, naučne iskaze, filozofske, moralne ili filantropske definicije, kratko rečeno: kako iskazano tako i ne iskazano obuhvaća. Toliko o elementima dispozitiva. Dispozitiv je mreža, koja je ispletena između pomenutih elemenata." Michael Foucault, *Dispozitiva moći. O seksualnosti, istini i znanju*, 1978, S.119.

"O ljubavi i sličnim stvarima"

U svom radu "O ljubavi i sličnim stvarima" Mejra Mujičić, kroz intervjuje sa deset udovica, koje govore o mikro "dramama" njihovih bračnih "identiteta", rekonstruirala identitarne životne priče ovih žena i istovremeno otkriva priču jednog podneblja, sudove jednog vremena, gledišta jedne generacije.

"O ljubavi i sličnim stvarima" 2008, video instalacija sa zvukom, 10 televizora na metalnoj konstrukciji, 5 do 8 minuta

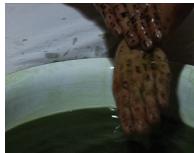

"Macha"

Video zapis "Macha" je dokumentacija 22-minutnog performensa, u kojem umjetnica izvodi ritual čišćenja sa japanskim zelenim čajem "Machom". Ona sa ruku i stopala sapire "magični" broj "222". Iza broja "222" se skriva datum rođenja umjetnice. Korištenje lavora u performansu referira na islamsku tradiciju ritualnog pranja prije molitve. Kroz preispitivanje sopstvene biografije Mejra Mujičić ukazuje na složenost građenja identiteta. Ukrštanjem različitih kulturnih utjecaja, njihovih međusobnih veza, identiteta i razlika stvaraju se obrisi jedinstvenog mikrokosmosa.

"Macha", performans / video projekcija sa zvukom i eksponatom (lavor), 22 minute

"222/2"

U video radu "222/2" umjetnica simulira muslimansku molitvu, u jednom momentu u propisanoj odjeći, ali potom razodjevena. Obrasci preuzeti iz islama se isprepliću sa subverzivnim elementom razotkrivanja tijela.

Moje sudjelovanje u ambijentu (subjekta / objekta) naglašava shvaćanje po kojemu su osobni identiteti uvek "nečisti", heterogeni i sastavljeni od različitih, često za okolinu kontradiktornih elemenata.

"222/2", video rad, metalna posuda 250x200 cm, dubina 4 cm, voda, zvuk

"Duhovi"

"Duhovi" su viseća instalacija koja se sastoji od 50 objekata. Objekti su rađeni od kragni i manžeta ženskih, muških i dječjih košulja. U zatamljenom prostoru čuju se glasovi, koji nam sugeriraju nama dobro znani jezik, čije porijeklo, zapravo, ne možemo prepoznati. Objekti instalacije nam služe kao projekciona platna naših identitetskih konstrukcija.

"Duhovi", viseća instalacija sa zvukom

"KADSVEJEDNO" i "DioCjelina I-IX"

Predstavljanje procesualnosti je cilj njenog slikarskog izkaza. Eva Maria Radlherr želi u svojim djelu posmatraču istovremeno pokazati višeslojnost slikarskog stvaranja ali i rezultate umjetničkog procesa. Ona u svojim radovima kombinira dimenzije vremena sa slikovnim prostorom. Slike poredane jedna pored, ispod i iznad druge stvaraju složeni slikovni ansambl. Umjetnica radi kombinovanom tehnikom (ulje, pastelna kreda, tinta, grafit, farba, drvena olovka, akril, igle) na papiru i transparentnom papiru.

Kroz primjenjivanje različitih materijala i tehnika evociraju se kontrasti, koji ni u kojem slučaju ne vode do "razbijanja" djela, nego do stvaranja pokreta koji prouzrokuje, da se "stvari" koje on povezuje, konturirano stapaju u "cjelinu" i neprestano razdvajaju u njene dijelove.

"KADSVEJEDNO" 2009/10, serija - 9 dijelova, kombinova tehnika na papiru i transparentnom papiru (ulje, pastelna kreda, tinta, grafit, farba, drvena olovka, akril, igle), 100x100 cm

"DioCjelina I-IX" 2011, kombinovana tehniku na papiru i transparentnom papiru
(ulje, pastelna kreda, tinta, grafit, farba, drvena olovka, akril, igle), kolaža (selotepna traka), 60x80 cm

"Visit"

U svom radu "Visit" Corinne Studer tematizira kontrolne dispozitive, čije je cilj identifikacija oblika ljudskih lica. Studer se osvrće na tradiciju naučnog istraživanja, staru 150 godina, čiji je cilj pronaći mogućnosti mjerjenja i identifikacija ljudskih tijela.

S time povezana istraživanja matrica oblika ljudskog lica, koja treba da omoguće identificiranje i klasificiranje, nisu ni do danas postigla željene rezultate. "Visit" kontrastira naučnu ideju identifikacije uz pomoć ljudskih shema sa praktikama maskiranja iz drevnih, arhajskih vremena.

"visit" 2004, video, 5 minuta, Beta SX

Biografija

Mejra Mujičić je studirala slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, te je završila radionicu animacije Zagreb filma, ALU i Royal College of Art. Nastupila je na nizu samostalnih i skupnih izložbi: Galerija Cshopor (t) Horda, samostalna izložba, Pećuh Mađarska 2010, "Slika od zvuka" (grupna izložba, Mulimedijalni centar u Splitu 2010), "jedan,dva ,tri X tri" (Hrvatski radio treći program 2009), "Intima 98" (samostalna izložba, Palača Blankini,Galerija Juraj Plančić, Stari Grad na Hvaru 2008) i druge. 2006 je dobila finalist nagradu Radoslava Putara i 2009 bila je jedna od predloženih umjetnika za program "Art in General" New York od strane HDLU-a. Od 2000 voditeljica projekta Galerija „ Moria“ u kojoj je do sada izlagalo preko 30.eminentnih umjetnika iz zemlje i inozemstva(I Kožarić,Goran Petercol,Dalibor Martinis,Antun Maračić,Boris Cvjetanović,David Maljković,Ivana Krasić,Nika Radić,Vlasta Žanić,Božena Končić Badurina,Silvijo Vujičić..... I mnogi drugi).Galerijski prostor svojom specifičnošću sa rimskim mozaikom iz 2.stoljeća i grčkim pločnikom iz 4.st.pr.k. komunicira sa novonastalim dijelima autora. www.moria.hr/mejra

Eva Maria Radlherr je studirala slikarstvo na Akademiji primjenjenih umjetnosti u Beču. Pored slikarstva umjetnica se bavi plesom i glumicom. Završila je, između ostalog, i kurseve improvizacije i butoh-plesa. Pored samostalnih izložbi učestvovala je na nizu grupnih izložbi: "Wien ist weiblich" (grupna izložba, Galerija Amerlinghaus u Beču 2010), "Kultur am Aichof" (grupna izložba, Donja Austrija 2010), "Schmelzwasser" (pozorišna predstava, scenografija, Alte Schieberakammer, Beč 2009), "BILDE_IN_SICHTEN" (samostalna izložba, IntAktGalerie, WUK, u Beču) i druge.

Corinne Studer je švicarska umjetnica koja živi i radi u Beču. Nakon završenog studija novinarstva odlučuje se da studira medijalnu umjetnost u Beču. Imala je niz samostalnih i grupnih izložbi: "virt-h" - audio-video instalacija (samostalna izložba, Salon Schreiner-gasse, St. Poelten, 2010), "SecondSquat" - videoigra, interaktivna instalacija (Museumsquartier Beč, 2009), , "fuzzyhead" - konceptualni rad (grupna izložba, Tehnički Univerzitet Beč), "gesturemode" - interaktivna, audio-video instalacija (grupna izložba u Heiligenkreuzerhofu, kustos: Peter Weibl) i druge. www.ctopia.net

Anamarija Batista je završila studije historije umjetnosti i ekonomije u Beču. Između ostalog organizovala je i koncipirala izložbu „LacesLamp“ švicarske dizajnerke Antoinette Bader, „Morph“ bečkog kipara Rüdiger Reisenberger-a, izložbu „Mona Lisas Horizont“ bosansko-hercegovačke fotografkinje Majde Turkic i izložbu „Grupa 'Omni'“ umjetnika iz Kube. Trenutačno radi kao kustosica u „Salonu Schreinergasse“, kao vodič u porculanskoj manufakturi Augarten Wien i na interdisciplinarnim projektima (“Inovacije pod lupom” sa politologom Vedranom Dzihicom, “Uloga likovne umjetnosti i muzike u književnom iskazu savremenih bečkih autora” sa piscem Hannom Millesi-om, “Slike, slike na zidu” sa istoričarkom umjetnosti Andreom Froehlich).

izdavač: zeničko proljeće, 16. međunarodna kulturna manifestacija; dizajn kataloga: dragan gačnik; dtp i štampa: grafit tim zenica
april 2011.